

Syberia moja miłość

17 lutego w Izbie Muzealnej Wołoczków odbyło się kolejne spotkanie z cyklu „Podróże Wołominianów”. Bohaterem tego spotkania, zatytułowanego „W głąb Rosji” był Piotr Maciejuk, wołominianin, miłośnik przyrody i twórca artystycznych mebli - jego prace obecnie można podziwiać na wystawie w wołomińskiej Galerii przy Fabryczce. Do Rosji zaczął wyjeżdżać mając 17 lat. Jego pierwsza samodzielna podróż obejmowała Tadżykistan i Uzbekistan. Rok później - Morze Czarne i Soczi. Po kilku latach przerwy, od roku 2010, niemal co roku samotnie podróżuje w głąb Syberii, za każdym razem udając się w inne miejsca. Owocem syberyjskiego wódczego-stwa jest małżeństwo z Julią Petukchową, cudowną Rosjanką, Tatarką i trochę Polką po prababci, z którą szczęśliwie mieszkają w Łysobychach.

Swoją prezentację Piotr Maciejuk zaczął od apelu, aby budować przyjaźń między naszymi słowiańskimi narodami. - Warto mówić o Rosjanach i Polakach w taki sposób, żeby nas jednoczyły, budując dobre relacje między ludźmi, podtrzymując wzajemną życzliwość, bo w bezpośrednich kontaktach jest ona odczuwalna. Jestem przekonany,

że nie ma tak bliskiego narodu i życzliwego Polakom, jak Rosjanie - mówił Piotr Maciejuk, który w następnej kolejności, posługując się bogatą kolekcją zdjęć, opowiedział o cennych zabytkach i znanych miastach Rosji. Jekaterynburg, dawniej Swierdłowsk, to miasto położone w azjatyckiej części Rosji, znane z zamordowania w 1916 r. w sposób niezwykle okrutny ostatniego cesarza Rosji Mikołaja II Romanowa i jego najbliższej rodziny. Miejsce, gdzie dokonano egzekucji - Dom Ipatiewa został zburzony, a na jego miejscu postawiono Cerkiew Na Krwi. Rodzina Mikołaja II została kanonizowana przez Rosyjską Cerkiew Prawosławną. Najważniejszym miejscem Moskwy jest Plac Czerwony, który znajduje się obok Kremla, siedziby prezydenta Rosji i Mauzoleum Lenina. Nieopodal stoi też Pomnik Piotra Pierwszego - Wielkiego, położony na wzniesieniu rzeki Moskwy i Kanału Spustowego. Jego całkowita wysokość wynosi 98 metrów, przez co jest najwyższym wolnostojącym posągami w Rosji, siódmym pod względem wysokości na świecie. Sobór Wasyla Błogosławionego, największa i najbardziej malownicza świątynia prawosławna na świecie, znajdująca się w Moskwie nieopodal Kremla, składa się z ośmiu cerkwi. Jest to największy budynek sakralny w Moskwie, gdzie, podobnie jak Polacy do Częstochowy, tłumnie przybywają rosyjscy pielgrzymi. Budowa Soboru trwała 44 lata. Przez lata wielokrotnie próbowano go zburzyć. W latach późniejszych cerkiew odbudowano i obecnie jest chlubą Rosjan.

Wieczna zmarzlina

Po omówieniu zabytków Rosji, Piotr Maciejuk zabrał publiczność na Syberię, na początek prezentując Krasnojarsk - jedno z największych miast Syberii, położone nad rzeką

Jenisiej, założone przez Andrzeja Dubieńskiego. Po Krasnojarsku przyszła kolej na nieco szersze omówienie Jakucji - najbardziej nieprzyjaznego do zamieszkiwania obszaru Rosji. Zimą, która trwa tam 10 miesięcy w roku, temperatura przekracza -70 stopni Celsjusza. Jak mówił Rosjanie, jest to obszar wredny do życia, bo na cieplejsze pory roku pozostaje zaledwie 2 miesiące. Mimo to Jakuci są pogodnymi i wiecznie uśmiechniętymi ludźmi. Charakterystyczną cechą Jakucji jest wieczna zmarzlina. Budynek użyteczności publicznej i domy stoją na palach, żeby nie było styku z podłożem. Ogrzewanie domów pobudowanych na ziemi powodowało rozpuszczanie się wiecznej zmarzliny i domy zapadały się. Na Syberii buduje się małe domy o powierzchni 50-60 m kw., o powszechnej drewnianej architekturze z bogatymi rzeźbieniami, ażurowymi zwieńczeniami i ścianami ozdobionymi niebieskim kolorem. Wiele z nich pamięta jeszcze czasy carskie. Miasto Mirny w Jakucji jest zamieszkałe przez 40 tys. mieszkańców, z którego pochodzi 25 proc. światowego wydobycia diamentów. Nieczynna już kopalnia diamentów, która wygląda jak ogromny lej o średnicy 1,5 km i głębokości 1,2 km, wytwarza własne prądy, które powodowały katastrofy samolotowe.

Muzyka i wódka

Szkoły podstawowe w Rosji mają 11 klas. Po 9 klasach można pójść do college'u lub skończyć 11 klas i iść od razu na uniwersytet. Młodzież szkolna w czasie trwania nauki wyjeżdża do internatu, w związku z czym w społecznościach koczowniczych obserwuje się zanik tradycji polowań i wytwarzania wyrobów ze skór. A w takich społecznościach na Syberii żyje jeszcze około 20 tysięcy ludzi. Rosja to też kraj z bardzo nowoczesną gospodarką, o wysokiej

technologii, w wielu przedsiębiorstwach widoczny jest najwyższy światowy poziom. Obok tego w sklepach można jeszcze spotkać liczydła i starodawne wagi. W Rosji obserwuje się eleganckie Rosjanki, w oczy rzucają się bardzo ładne dziewczyny, odświętnie ubrane i z pełnym makijażem od samego rana. Każda kreacja jest przemyślana. Często widać się dziewczyny z bardzo długimi włosami, nierzadko uplecionymi w warkoczki. Rosjanie mają poczucie humoru, są spontaniczni. Są narodem dumnym i tolerancyjnym - tolerancji nauczyli się obcując z wielonarodową społecznością, obejmującą 150 narodowości. Rosjanie nie mają kompleksów, są otwarci i przyjaźni dla obcokrajowców. Młodzież rosyjska jest podobna do każdej innej społeczności - barwna, radosna i bardzo umiarkowana. W miejscach publicznych, w parkach, czy na placach mieszkańcy organizują się, tańczą i śpiewają, młodzież zbiera się w grupki i gra także na ulicach. Ciekawostką jest, że nawet w małych miejscowościach są szkoły muzyczne. Uliczni grajkowie grają na bardzo wysokim poziomie.

Rosjanie lubią pić wódkę, podobnie jak u nas. Statystycznie piją dużo, ale w Europie jest wiele krajów z większym spożyciem alkoholu na osobę. Rosjanie zostali rozpicci za komunę w latach 50-60-70-tych ub. wieku. Za cara picie alkoholu było zakazane i groziło karą śmierci. Rozpicie narodu spowodowało większą umieralność. Narodom rdzennym na Syberii nie tylko alkohol nie służy ale je truje, w Jakucji aż 70 proc. mężczyzn umiera w wieku 35 lat, więc próbuje się wprowadzać czasową prohibicję. Obecnie młodzież propaguje zdrowy tryb życia.

Bajkał, serce Syberii

Bajkał to największe, najstarsze i najczystsze jezioro świata - ma 40m przejrzystości wody. Gromadzi 21 proc. słodkiej wody świata. Jego długość wynosi 636 km, a szerokość 80 km. Symbolem Bajkału jest skała Szamanka (Burchan), która jest jednym z najbardziej charakterystycznych miejsc Olchonu i całego jeziora Bajkał, odwiedzanym przez wszystkich turystów przybywających na wyspę. Rosjanie lubią campingi i wyjazdy rodzinne. Lubią sporty wodne i wędkarstwo.

Jenisiej to najdłuższa śródlądowa rzeka, o głębokości 80 m, po której płyną statki historyczne. Takie rejsy szczególnie poleca się miłośnikom przyrody. Co kilkadziesiąt kilometrów jest przerwa w rejsie, podczas której można zwiedzać okoliczne miejscowości, zakupić świeże maliny, jabłka, a także samogon.

Wielką atrakcją turystyczną jest Podkamska Tunguzka, dopływ Jeniseju. Okolica znana jest z wielkiego meteorytu, który spadł w 1908 r. na niezamieszkałe tereny tajgi i spowodował zmiany klimatyczne na świecie.

Lena - rzeka w azjatyckiej części Rosji w Jakucji, polecana miłośnikom przyrody. Przepłynięcie 3 tys. km w 5 dni to niezwykle rejs. Po drodze ciągną się wypiętrzenia wapienne o wysokości 200 m. Lena to rzeka jak morze, w najszerszym miejscu ma 30 km.

Południowa Syberia to Chakasja - stepowe bezkresy, megalityczne kręgi i drogi na przyzwoitym poziomie. Malowniczy krajobraz Syberii psują rury gazownicze, które buduje się ze względów bezpieczeństwa na wierzchu, powyżej ogrodzenia.

Lenin i Putin

Wszecobecne w Rosji są pomniki Lenina, które widoczne są w każdej miejscowości na Syberii, a nawet na terenie gospodarstw domowych. Putin dla Rosjan jest postacią niezwykle ważną, która wróciła Rosjanom poczucie dumy narodowej - dzięki niemu jest widoczny postęp, m.in. nowoczesne drogi. Widać też wewnętrzne duże napięcia. Ze względów gospodarczych imperialna Rosja nie może się rozpaść. A żeby się utrzymała jako państwo, musi być rządzona twardą ręką.

Prawosławie to powszechna religia na Syberii, stąd w każdym mieście i najmniejszej miejscowości

widac cerkwie. Cerkwie są duże, pięknie zdobione, najczęściej drewniane. Wśród wiernych najczęściej jest kobiet. W małych społecznościach na Syberii spotyka się małe cerkwie. W południowej Syberii, mimo prób wykorzenienia, zachował się i odradza lamaistyczny buddyzm. Serce buddyzmu bije w miejscowości Iwojnijska, z ciała zmarłego przed stu laty mnicha - ciało nie uległo rozkładowi, a jego krew nie zastygła. Południowa Syberia to wpływy buddyzmu tybetańskiego ze starożytności, czyli ortodoksyjna odmiana prawosławia. W Kazaniu, stolicy Tatarstanu, odradza się islam. Jeden z największych meczetów na Syberii jest położony w Kazaniu, na pograniczu Europy i Azji. Charakterystyczną cechą wielonarodowościowej społeczności rosyjskiej są budowle religijne, które zlokalizowane są często obok siebie. Nie jest rzadkością, że w wielu rosyjskich rodzinach można spotkać wyznawców różnych religii, żyjących pod jednym dachem. Da się zauważyć wielką tolerancję dla wiary, nie ma podziałów religijnych, żadnego zwalczania się, czy wrogości. Barwną społecznością na Syberii są Buriaci, Mongołowie. Są częściowo szamanistami i buddystami.

Na Syberii można też spotkać polskie akcenty. Najbardziej znani polscy zesłańcy, jak: Jan Czerski, Aleksander Czekanowski, czy Benedykt Dybowski, za zasługi w opracowaniu geologicznym Syberii zostali w wielu miejscach upamiętnieni.

Milion kroków przez Izrael

Ośrodek Kultury i Sportu w Zielonce, na ul. Łukaszyńskiego 1/3, zaprasza w najbliższą niedzielę, 11 marca o godz. 16:00 na spotkanie z podróżą: „Milion kroków przez Izrael”, czyli współczesny Izrael oczami Łukasza Supergana. Bilet rodzinny: 10 zł.

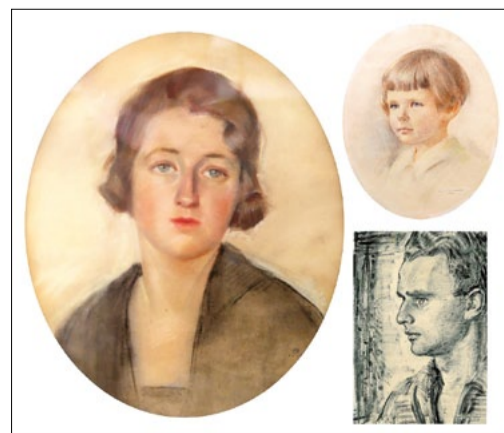

Aby dobrze poznać jakiś kraj, należy go przejść pieszo. Tą myślą kierował się Łukasz Supergan, wyruszając na Bliski Wschód, by przejść Izraelski Szlak Narodowy. To ponad 1000-kilometrowa wędrówka przez Ziemię Świętą, od Morza Czerwonego, przez pustynię Negev, Morze Śródziemne i Galileę. Dwa miesiące wędrówki pokazały mozaikę, jaką jest ten niewielki kraj. Idąc przez pustynię zmagal się z brakiem wody i szukał cudów natury. W miastach, przy obozowych ogniskach i pod dachami domów szukał odpowiedzi na pytanie: czym jest współczesny Izrael? Odwiedzał ultraortodoksów i hipisów, Palestyńczyków i Żydów, ludzi mieszkających w Izraelu i mówiących o swoim kraju. „Milion kroków przez Izrael” to refleksja nad współczesnym Izraelem i opowieść o wędrówce przez ten piękny i różnorodny kraj.

Łukasz Supergan - specjalista od wypraw długodystansowych, autor i fotograf. Przeszedł 20.000 km na szlakach Europy, Azji i Ameryki Pn., w tym szlak z Warszawy do Santiago de Compostela, dwukrotnie Łuk Karpat (jako pierwszy człowiek samotnie), wędrował w Himalajach, Karakorum, Tien-Szan i Pamirze. Przemierzył grań Pirenejów, irańskie góry Zagros, trawers Islandii, całość łańcucha Alp oraz Izraelski Szlak Narodowy. Autor książek „Pustka wielkich cisz” i „Pieszko do irańskich nomadów”. Członek 8a Team oraz ambasador Olympus.

Rysunki i pastele

11 marca o godz. 15:00 Pałac w Chrzesnem zaprasza na inaugurację wystawy rysunków i pastelii Aleksandry Jasińskiej-Nowickiej.

Aleksandra Jasińska-Nowicka (1901-1976) była najstarszą córką Zdzisława Jasińskiego, znanego niegdyś warszawskiego malarza i pierwszego właściciela willi „Świt” w Konstancinie. Studiowała w Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie pod kierunkiem prof. Karola Tichego. Ukończyła ją dyplomem w 1924 r. Studia kontynuowała we Francji, w paryskiej Académie de la Grande Chaumière, a potem ponownie w Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie, w pracowni prof. Władysława Skoczylasa. Artystka obdarzona niezwykłym zmysłem obserwacji i wrażliwością na piękno, tworzyła przenikliwe portrety osób z najbliższego otoczenia, w tym przedstawicieli warszawskiej, lwowskiej i krakowskiej inteligencji, z którymi na ogół pozostawała w przyjaznych relacjach. Rysowała i malowała chętnie również akty oraz pejzaże i zajmowała się grafiką. Jej niezwykle dzieła naznaczone skupieniem i wnikliwością, zachwycają sztuką i skłaniają do refleksji na temat naszego osobistego, często zbyt pośpiesznego i powierzchownego stosunku do otaczającej rzeczywistości.

Realizacja wystawy we współpracy z Konstancjińskim Domem Kultury. Kurator wystawy - Hanna Kaniasta z Konstancjińskiego Domu Kultury.